LESOPARK LETŇANY

ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKY

ROZLOHA: 36,29 ha
KATASTRÁLNÍ ÚZEMÍ: Letňany, Kbely
NEJVÍCE ZASTOUPENÉ DŘEVINY: dub zimní, lípa srdčitá, jasan ztepilý
NOVĚ ZALOŽENÝ LES: 10,09 ha
STÁVAJÍCÍ ZELEŇ: 10,7 ha
LOUKY: 15,5 ha
VLASTNÍK LESA: hlavní město Praha, zastoupené odborem ochrany prostředí Magistrátu hl. m. Prahy
ÚDRŽBU PROVÁDÍ: Lesy hl. m. Prahy

Upozorňujeme návštěvníky, že dle platného lesního zákona je vstup do lesa na vlastní nebezpečí.

NÁRODNÍ PŘÍRODNÍ PAMÁTKA LETŇANSKÉ LETIŠTĚ

NPP Letňanské letiště byla vyhlášena v roce 2005 za účelem ochrany kriticky ohroženého druhu sysla obecného. Je to nejvýznamnější lokalita výskytu sysla v rámci celé České republiky. Žije zde přibližně 400–500 jedinců tohoto druhu.

Sysel obecný (*Spermophilus citellus*) je hlodavec, který je původně vázaný na stepní prostředí. K nám se dostal až s rozvojem zemědělství a běžně obýval meze, kosené louky, pastviny nebo náspy. Býval dokonce považován za polního škůdce. Se změnou zemědělského obhospodařování krajiny v 50. letech minulého století však došlo (a stále dochází) k velkému snížení jeho početnosti.

Sysel vyžaduje krátkostébelné travinné porosty, které mu umožňují rozhled po okolní krajině. Žije v koloniích, každý jedinec obývá noru, která má obvykle několik východů a může být i několik metrů dlouhá. Zde se ukrývá při nebezpečí, v noci a v období zimního spánku. Syslové se živí semeny, listy, květy i kořínky trav a bylin. Často také loví hmyz, např. sarančata, kobylky nebo brouky.

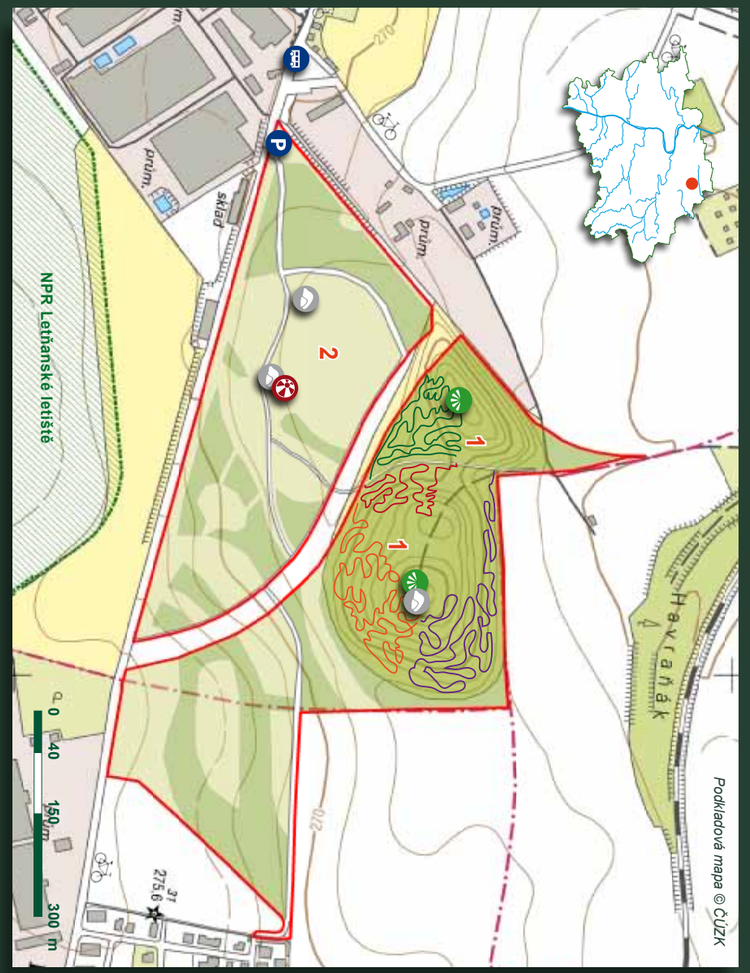

1. Umělé kopce navezené z výstavby metra
2. Centrální louka

Hranice lesa v majetku HMP
Hranice chráněného území
Singletraily
Dětské hřiště
Vyhlídka
Balvany
Nejbližší zastávka MHD
Parkoviště

V roce 2018 vydal odbor ochrany prostředí Magistrátu hl. m. Prahy

Autoři textů a fotografií: Ing. Dan Frantík, Mgr. Jana Karnecká

Fotografie na úvodní stránce (zleva doprava, shora dolů): lesopark Letňany, lípa srdčitá, dětské hřiště, lesopark Letňany

Další informace o pražské přírodě: www.praha-priroda.cz, portalzp.praha.eu

LESOPARK LETŇANY

Realizace nového lesoparku v Letňanech byla zahájena v listopadu 2008 a dokončena v roce 2012. Na celkové ploše 36 hektarů zde bylo vysázeno 9 hektarů nového lesa. Vznikly zde také louky se 314 solitérními stromy. Větší podíl luk je v lesoparku úmyslně, a to z estetických a rekreačních důvodů. V roce 2009 zde bylo vybudováno 2000 metrů asfaltových cest, které dnes využívají chodci, cyklisti i inline bruslaři, 480 metrů mlatových cest a také parkovací stání. Rovněž došlo k umístění drobného mobiliáře, jako jsou lavičky nebo odpadkové koše. Nové cesty umožňují průchod mezi městskými částmi Letňany, Kbely a Čakovice mimo veřejné komunikace.

Původně se na celé ploše lesoparku nacházela pole (viz mapa z roku 1848), po roce 1950 bylo v severní části, pod dnešním umělým kopcem, postaveno 16 provizorních budov, které sloužily jako sklady podniku Rudý Letov (viz snímek z roku 1953). V 80. letech se tyto objekty postupně likvidovaly a v roce 1988 zde již stály jen tři. Od poloviny 90. let až do roku 2002 byla plocha využívána jako deponie výkopových materiálů ze stavby metra. V roce 2002 pozemky získalo hl. m. Praha koupí v dražbě od společnosti Letov a. s. V roce 2007 pak byla zpracována úvodní studie lesoparku, která byla následně dopracována do podoby projektu k územnímu rozhodnutí a následně stavebnímu povolení.

Po dokončení výsadeb na rovinaté jižní části lesoparku byla v roce 2011 provedena rekultivace severního cípu na ploše okolo bývalé železniční vlečky. Zde bylo mimo jiné odvezeno více než 600 m^3 komunálního odpadu, betonu a jiných materiálů. Na jaře 2012 byla celá zrekultivovaná a ohumusovaná plocha osázena dřevinami. V létě 2011 byla také jižní část lesoparku oživena rozmístěním dvou skupin balvanů. Jeden balvan byl také umístěn na vrchol vyššího kopce, který nabízí zajímavý výhled jak na letiště Letňany, tak i do Polabí.

V roce 2017 byla v lesoparku dokončena síť přírodě blízkých jednosměrných stezek pro terénní cyklistiku – tzv. singletraily. Součástí areálu jsou 4 singltrailové trasy o celkové délce 5 400 m.

Singletrail

▲ ***Území lesoparku na mapě stabilního katastru z roku 1848*** ▲ *Území lesoparku v roce 1953*
Červeně je vyznačena hranice současného lesa v majetku hl. m. Prahy.

Lesopark Letňany v roce 2008 – vytyčení a oddělení plochy budoucího lesoparku od lánu orné půdy

Vstup do lesoparku v roce 2010

Nové výsadby pod sněhem v roce 2010

Umisťování balvanů

NOVÉ LESY NA ÚZEMÍ PRAHY

Do konce 19. století na území Prahy nebyly nové lesy zakládány, spíše lesy ubývaly a lpůda byla využívána na pole a pastviny. Mezi lety 1903 a 1914 však bylo v Praze poprvé zalesněno 80 ha a v dalších letech nové lesy přibývaly. Jen mezi lety 1996 a 2016 bylo v Praze zalesněno 214 ha! Plocha nových lesů tak od začátku 20. století dosáhla téměř 1 300 ha. Mezi nejvýznamnější lokality, kde nové lesy po roce 1996 vznikly, patří kromě lesa v Letňanech také např. les Robotka, les Hrnčířské louky, les Dívčí Hrady v Radlicích nebo lesopark Vinice.

PÉČE O NOVÝ LES

Vysazením sazenic však všechno teprve začíná. Sazenice listnatých dřevin je nutné chránit proti škodám zvěří. Stromky se vysazují do oplocenek a natírají repelentními přípravky proti okusu zvěří. Někdy se ochraňují individuálně i jednotlivé dřeviny (např. modřín, douglaska), protože jsou atraktivní pro zvěř a například srnčí zvěř si na nich vytlouká parůžky.

V následujících 1–2 letech se provádí tzv. vylepšování (doplnění chybějících, poškozených nebo uhynulých sazenic). Během roku se pak minimálně 2x ročně po dobu cca 5–7 let provádí tzv. ožínání sazenic. To znamená, že se okolo sazenic seká bylinný porost (lesnicky nazývaný „buřeň“), aby se snížila konkurence okolní vegetace na sazenice. Po skončení této doby jsou ve většině případů stromky již odrostlé a nepotřebují chránit proti buřeni ani zvěři.

Tím ale ještě péče o mladý les nekončí. V následujících letech se v lese provádí výchovné zásahy – prořezávka a probírka. Prořezávka se provádí v mladých porostech s výškou 2–8 m, kdy se z lesa odstraní méně kvalitní stromy nebo stromy škodící kvalitnějším jedincům. Prořezávka velmi ovlivňuje druhovou skladbu, zdravotní stav, kvalitu a odolnost lesa na desetiletí. Probírka se provádí ve starších lesních porostech za účelem uvolnění perspektivních stromů. V rámci probírek se také odstraňují špatně rostlé stromy nebo stromy nevhodných druhů. Mladým stromkům v lesoparku Letňany bude trvat ještě nejméně 20 let, než dosáhnou podoby vzrostlého lesa.

FSC
www.fsc.org
FSC® C019073

Značka odpovědného lesnictví

Lesopark Letňany, jako všechny lesy v majetku hl. m. Prahy je obhospodařován podle zásad trvale udržitelného hospodaření v lesích. Hl. m. Praha je navíc od května 2007 držitelem mezinárodního, ekologicky přísného lesnického certifikátu Forest Stewardship Council (FSC), který hospodaření v lesích směřuje k dosažení přírodě blízkých lesních porostů, to vše s přihlédnutím k výrazně mimoprodukčnímu poslání pražských lesů.

ZASTOUPENÍ DŘEVIN V NOVÉM LESOPARKU

Snahou vlastníka lesa je, aby se zastoupení dřevin co nejvíce blížilo původnímu přirozenému složení porostů v daném území. Rovněž se zohledňuje převážně mimoprodukční – rekreační – poslání pražských lesů (tj. používání pestré dřevinné skladby), včetně menšího zastoupení nepůvodních jehličnatých dřevin (např. modřín, douglaska).

Lesopark Letňany byl zalesněn z velké části dubem, dále borovicí, lípou a jasanem. Současné procentuální zastoupení dřevin znázorňuje graf č. 1. Listnaté dřeviny zde převažují oproti dřevinám jehličnatým, které jsou zastoupeny zejména borovicí. Pestré je zde rovněž zastoupení keřů (viz graf č. 2), které byly vysázeny zejména na obou kopcích.

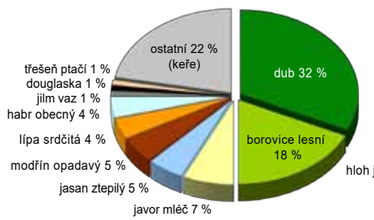

1. *Zastoupení dřevin*

2. *Zastoupení keřů*